

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ได้นำแบบจำลอง Generalized Autoregressive Conditional Heteroscedasticity (GARCH) และแบบจำลอง Bivariate GARCH มาใช้ในการประมาณค่าความสัมพันธ์ของความผันผวนของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย

3.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

1) แบบจำลอง Generalized Autoregressive Conditional Heteroscedasticity (GARCH)

เพื่อทำการประมาณค่าความผันผวนของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย คือ

$$Y_t = \alpha_0 + \sum_{i=1}^p \alpha_i Y_{t-i} + \varepsilon_t \quad (3.1)$$

$$\pi_t = \alpha_0 + \sum_{i=1}^p \alpha_i \pi_{t-i} + \varepsilon_t \quad (3.2)$$

โดยที่ Y_t คือ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

π_t คือ อัตราเงินเฟ้อ

α, p คือ ค่าคงที่

t คือ แนวโน้มเวลา

ε_t คือ ตัวแปรสุ่ม โดยมีการแจกแจงแบบปกติที่เป็นอิสระต่อกันและเหมือนกัน

และ
$$\varepsilon_t = \sum_{j=1}^q \alpha_j \varepsilon_{t-j} + V_t \quad (3.3)$$

ให้
$$Y_t = \frac{GDP_t - GDP_{t-1}}{GDP_{t-1}}$$

$$\pi_t = \frac{CPI_t - CPI_{t-1}}{CPI_{t-1}}$$

โดยที่ Y_t
 π_t

คือ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ณ เวลา t

คือ อัตราเงินเฟ้อ ณ เวลา t

GDP_t, GDP_{t-1}

คือ ตัวเลขของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ณ เวลา t และ $t-1$

CPI_t, CPI_{t-1}

คือ ตัวเลขดัชนีราคาผู้บริโภค ณ เวลา t และ $t-1$

โดยความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในปัจจุบันสามารถหาได้จาก

$$\varepsilon_t = V_t \sqrt{h_t}$$

โดยที่ความแปรปรวนของ $V_t = \sigma_v^2 = 1$ ดังนั้นจึงจะได้ค่าของ $\varepsilon_t^2 = h_t$ ซึ่งความแปรปรวนแบบมีเงื่อนไขของ ε_t จะถูกกำหนดโดยสมการของแบบจำลองต่างๆที่เรานำมาใช้ในการประมาณค่าความผันผวนของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ ดังนี้คือแบบจำลอง

Generalized Autoregressive Conditional Heteroscedasticity (GARCH)

$$h_t = \omega + \sum_{i=1}^q \alpha_i \varepsilon_{t-i}^2 + \sum_{i=1}^p \beta_i h_{t-i} \quad (3.4)$$

โดยที่ $h_t = \sigma_t^2$

เมื่อ h_t, h_{t-i} คือ ความผันผวนของตัวแปรที่ต้องการศึกษา ณ เวลา t และ $t-i$
 ε_{t-i}^2 คือ ค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อน ณ เวลา $t-i$
 ω, α, β คือ พารามิเตอร์

2) แบบจำลอง Bivariate GARCH

$$Y_t = \Phi_{y0} + \sum_{i=1}^j \Phi_{yyi} Y_{t-i} + \sum_{i=1}^j \Phi_{y\pi i} \pi_{t-i} + \varepsilon_{yt} \quad (3.5)$$

$$\pi_t = \Phi_{\pi0} + \sum_{i=1}^j \Phi_{\pi yi} Y_{t-i} + \sum_{i=1}^j \Phi_{\pi\pi i} \pi_{t-i} + \varepsilon_{\pi t} \quad (3.6)$$

เมื่อ $h_{yt} = c_{yt} + a_{yt} \varepsilon_{yt-1}^2 + b_{yt} h_{yt-1} \quad (3.7)$

$$h_{\pi t} = c_{\pi t} + a_{\pi t} \varepsilon_{\pi t-1}^2 + b_{\pi t} h_{\pi t-1} \quad (3.8)$$

$$h_{y\pi t} = \rho \sqrt{h_{yt}} \sqrt{h_{\pi t}} \quad (3.9)$$

โดยที่ Y_t, Y_{t-i} คือ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ณ เวลา t และ $t-i$
 π_t, π_{t-i} คือ อัตราเงินเฟ้อ ณ เวลา t และ $t-i$
 h_{ijt} คือ ความผันผวนของตัวแปรที่ต้องการทราบ
 $\Phi_{iii}, a_{ij}, b_{ij}, c_{ij}, \rho$ คือ ค่าพารามิเตอร์
 ε_{ii} คือ ค่าความคลาดเคลื่อนเชิงสุ่ม

3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วยข้อมูลรายไตรมาส ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และดัชนีราคาผู้บริโภค ระหว่าง พ.ศ. 2537 – พ.ศ. 2550 รวมทั้งสิ้น 56 กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลออนไลน์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงพาณิชย์

3.3 วิธีการศึกษาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 1 การทดสอบยูนิตรูท

เนื่องจากข้อมูลทางเศรษฐกิจเป็นข้อมูลอนุกรมเวลา ซึ่งลักษณะพื้นฐานของข้อมูลอนุกรมเวลานั้นมีข้อควรพิจารณา คือ ข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีลักษณะนิ่งหรือไม่ เนื่องจากการใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาเพื่อพยากรณ์ ถ้าปราศจากการตรวจสอบความนิ่งของข้อมูลอนุกรมเวลา จะทำให้การพยากรณ์ดังกล่าวไม่ถูกต้อง นั่นคือ สมการถดถอยที่ได้ไม่แท้จริงนั่นเอง ดังนั้นจึงต้องมีการทดสอบความนิ่งของข้อมูลโดยการทดสอบยูนิตรูท ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test (ADF) ทดสอบความนิ่ง (stationary) ของข้อมูล ได้ดังสมการต่อไปนี้

$$\Delta Y_t = \alpha_1 + \beta_{1t} + \theta_1 Y_{t-1} + \sum_{i=1}^p c_i \Delta Y_{t-1} + \varepsilon_{1t} \quad (3.10)$$

$$\Delta \pi_t = \alpha_2 + \beta_{2t} + \theta_2 \pi_{t-1} + \sum_{i=1}^p d_i \Delta \pi_{t-1} + \varepsilon_{2t} \quad (3.11)$$

โดยที่ Y_t, Y_{t-1} คือ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ณ เวลา t และ $t-1$
 π_t, π_{t-1} คือ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ณ เวลา t และ $t-1$
 $\alpha_1, \alpha_2, \beta_1, \beta_2, \theta_1, \theta_2, c, d$ คือ ค่าพารามิเตอร์
 $\varepsilon_{1t}, \varepsilon_{2t}$ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนเชิงสุ่ม
 t คือ ค่าแนวโน้ม

สมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบ คือ

$$\begin{aligned} \text{สมการที่ (3.6)} \quad H_0: \theta_1 &= 0 && (\text{non-stationary}) \\ H_1: \theta_1 &< 0 && (\text{stationary}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{สมการที่ (3.7)} \quad H_0: \theta_2 &= 0 && (\text{non-stationary}) \\ H_1: \theta_2 &< 0 && (\text{stationary}) \end{aligned}$$

ถ้ายอมรับ H_0 หมายความว่า อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ มีพฤติกรรม แสดงว่า อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ มีลักษณะไม่นิ่ง (non-stationary) แต่ ถ้ายอมรับ H_1 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ ไม่มีพฤติกรรม แสดงว่า อัตราการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ มีลักษณะนิ่ง (stationary)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและประมาณค่าโดยวิธี GARCH

นำค่าอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ ที่มีลักษณะนิ่งแล้ว มาสร้าง แบบจำลองที่ดีที่สุด เพื่อทำการประมาณการความผันผวนของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อ โดยมีขั้นตอนในการสร้างและประมาณค่าแบบจำลองดังนี้

- 1) สร้าง Correlogram สำหรับแสดงค่า Autocorrelation Function (ACF) และ Partial Autocorrelation Function (PACF) เพื่อใช้ในการพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสมของอนุกรมเวลา ARMA (p,q) ที่เราจะนำไปใช้ในการศึกษา
- 2) ประมาณค่าสมการค่าเฉลี่ยโดยเลือกใช้ lag p และ q ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ Correlogram ในข้อ 1)
- 3) ทำการทดลองเลือก p และ q สำหรับรูปแบบที่เหมาะสมของกระบวนการต่างๆดังนี้ GARCH (p,q) จากสมการความผันผวน

$$h_t = \omega + \sum_{i=1}^q \alpha_i \varepsilon_{t-i}^2 + \sum_{i=1}^p \beta_i h_{t-i}$$

- 4) ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองที่ได้จากการทดลองเลือก p และ q ตามข้อ ที่ 2) และ 3) จากนั้นพิจารณาว่าค่าพารามิเตอร์ที่ได้มีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยทดสอบหาค่า t – statistics และตรวจสอบเงื่อนไข Stationary ของแบบจำลอง ARMA ซึ่งถ้าค่าที่ ได้ไม่ตรงตามเงื่อนไขก็ให้ทดลองเปลี่ยนค่า p และ q อื่นๆแทนจนกว่าค่าที่ได้จะตรงตามเงื่อนไข

5) ทำการตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อพิจารณาว่าส่วนที่เหลือ (Residual) ไม่เกิด Serial Correlation กัน จากการนำไปทดสอบค่า Q-Statistic โดยถ้ายอมรับสมมติฐานหลักแสดงว่าแบบจำลองมีความเหมาะสมแล้ว

- จะยอมรับสมมติฐานหลักเมื่อ $Q \leq \chi^2_{\alpha, k-m}$ คือส่วนที่เหลือเป็นอิสระต่อกันที่ความล่า k
- และถ้าปฏิเสธสมมติฐานหลักเมื่อ $Q > \chi^2_{\alpha, k-m}$ คือเกิดสหสัมพันธ์ในตัวเองอย่างน้อยหนึ่งค่าในส่วนเหลือที่ไม่เท่ากับศูนย์

6) เลือกรูปแบบที่ดีที่สุดให้กับแบบจำลอง GARCH โดยพิจารณาจากค่า Akaike Information Criterion (AIC) และ Schwarz Criterion (SC) หากค่าที่ได้มีค่าน้อยที่สุดจะเป็นรูปแบบที่ดีที่สุดโดยสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{Akaike Information Criterion (AIC)} \quad -2l/\eta + 2k/\eta \quad (3.12)$$

$$\text{Schwarz Criterion (SC)} \quad -2l/\eta + k \log \eta/\eta \quad (3.13)$$

โดยที่ k เป็นจำนวนของพารามิเตอร์ที่ทำการประมาณค่า
 η เป็นจำนวนของค่าสังเกต
 l เป็นค่าของ log likelihood function ที่ใช้พารามิเตอร์ที่ถูกประมาณค่า k ตัว

ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้วิธี Bivariate GARCH

โดยนำค่าที่ประมาณได้จากวิธี GARCH ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลอง Bivariate GARCH

$$Y_t = \Phi_{y0} + \sum_{i=1}^j \Phi_{yyi} Y_{t-i} + \sum_{i=1}^j \Phi_{y\pi i} \pi_{t-i} + \varepsilon_{yt} \quad (3.14)$$

$$\pi_t = \Phi_{\pi 0} + \sum_{i=1}^j \Phi_{\pi y i} Y_{t-i} + \sum_{i=1}^j \Phi_{\pi \pi i} \pi_{t-i} + \varepsilon_{\pi t} \quad (3.15)$$

เมื่อ
$$h_{y,t} = c_{yt} + a_{yt} \varepsilon_{y,t-1}^2 + b_{yt} h_{y,t-1} \quad (3.16)$$

$$h_{\pi,t} = c_{\pi} + a_{\pi} \varepsilon_{\pi,t-1}^2 + b_{\pi} h_{\pi,t-1} \quad (3.17)$$

$$h_{y\pi} = \rho \sqrt{h_{yt}} \sqrt{h_{\pi}} \quad (3.18)$$

โดยที่ตัวพารามิเตอร์ a_{ij}, b_{ij}, c_{ij} จะเป็นตัวแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความผันผวนของอัตรา
การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ

สมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบ คือ

$$H_0 : a_{ij}, b_{ij} = 0$$

$$H_1 : a_{ij}, b_{ij} \neq 0$$

ถ้ายอมรับ H_0 หมายความว่า ความผันผวนของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอัตราเงิน
เฟ้อ ไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ถ้ายอมรับ H_1 หมายความว่า ความผันผวนของอัตราการเจริญเติบโต
ทางเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์กัน